

PRAWA I OBOWIAZKI UCZNIĄ W RAMACH PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU

W razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia ucznia, albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, uczeń - ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego /instruktora praktycznej nauki zawodu, opiekuna praktyki, nauczyciela, dyrektora szkoły lub zarządzającego firmą – w zależności od możliwości komunikacji w danym momencie /

Jeżeli powstrzymanie się od wykonywania pracy nie usuwa w/w zagrożenia, uczeń - ma prawo oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.

Uczeń ma prawo, po uprzednim zawiadomieniu przełożonego, powstrzymać się od wykonywania pracy, wymagającej szczególnej sprawności psychofizycznej w przypadku, gdy jego stan psychofizyczny nie zapewnia bezpiecznego wykonywania pracy i stwarza zagrożenie dla innych osób /np. praca na wysokości powyżej 1 metra, obsługa urządzeń szczególnie niebezpiecznych lub wynikających z zarządzenia pracodawcy w sprawie wykazu prac szczególnie niebezpiecznych/.

Uwaga!!! Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej.

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w trakcie praktycznej nauki zawodu jest podstawowym obowiązkiem ucznia.

W szczególności uczeń - jest obowiązany:

- 1) Znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganym egzaminom sprawdzającym.
- 2) Wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych.

- 3) Dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy.
- 4) Stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem.
- 5) Poddawać się zaleconym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich /w szczególności w zakresie tzw. przeciwwskazań/.

UWAGA!!!

Czy należy skierować młodocianego przed rozpoczęciem praktycznej nauki zawodu w zakładzie pracy posiadającego aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do nauki wybranego zawodu /wystawione na podstawie skierowania wydanego przez szkołę/, na wstępne badania profilaktyczne?

Oczywiście tak.

Obowiązek kierowania młodocianych na badania profilaktyczne wynika wprost z art.201 Kodeksu Pracy. Norma ta stanowi, że młodociany podlega wstępnym badaniom lekarskim przed podjęciem pracy oraz badaniom okresowym i kontrolnym /powyżej 30 dni zwolnienia lekarskiego/ w czasie zatrudnienia. Zaświadczenie lekarskie potwierdza, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu. Zaświadczenie lekarskie wydane na potrzeby szkoły nie spełnia wymogów określonych przepisami kodeksowymi. Problematykę badań lekarskich uczniów reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia

2014 r. w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych lub wyższych i na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół, studentów, słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz uczestników studiów doktoranckich (Dz.U. 2014 poz. 1144) - badania te mają na celu ocenę możliwości podjęcia i kontynuowania kształcenia ze względu na stan zdrowia, jeśli w czasie kształcenia uczniowie będą narażeni na czynniki negatywnie oddziałujące na ich zdrowie. Skierowanie na badania lekarskie tego rodzaju wydaje szkoła. Powinno ono zawierać informacje o czynnikach szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, występujących w miejscach odbywania praktycznej nauki zawodu, studiów itp. W wyniku tych badań lekarz wydaje zaświadczenie czy istnieją przeciwwskazania zdrowotne do podjęcia lub kontynuowania nauki.

Kwestie badań lekarskich pracowników, w tym pracowników młodocianych określa rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej

nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. nr 69 poz. 332 z póź. zm.). Zgodnie z przepisem paragraf 1 ust.1 pkt 4 rozporządzenie określa m.in. tryb wydawania i przechowywania orzeczeń lekarskich stwierdzających czy dana praca zagraża zdrowiu młodocianego (art. 201 paragraf 2 K.p.) Orzeczenia lekarskie wydawane są w formie zaświadczeń według wzoru określonego w załączniku do w/w rozporządzenia.

Podsumowując – zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do nauki zawodu przez młodocianego wydane na potrzeby szkoły, nie może zastąpić zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na określonym stanowisku pracy.

- 6) Niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym w zakładzie pracy lub miejscu odbywania praktyki wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie.
- 7) Współdziałać z pracodawcą i przełożonymi w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.